

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1922 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med vissa bestämmelser angående skogsvårdsavgifter från skyddsskogarna inom Jämtlands län.
(2:a avd.)

I en till riksdagen den 27 januari 1922 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 56, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

»Förordning

med vissa bestämmelser angående skogsvårdsavgifter från skyddsskogarna inom Jämtlands län.

Härigenom förordnas, att den del av de till skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands läns landstingsområde från länsstyrelsen inflytande skogsvårdsavgifter, vilken enligt länsstyrelsens uppgift erlagts från skyddsskogar, skall hållas avskild från övriga under skogsvårdsstyrelsens förvaltning stående medel, samt att skogsvårdsstyrelsen skall äga att därav lämna understöd och bidrag till kultur- och andra skogsvårdsåtgärder å skyddsskogarna inom länet.»

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till berörda statsrådsprotokoll.

1903 års allmänna skogsvårdsbestämmelser för de enskilda skogarna i landet äro uppdelade på två lagar, lagen angående vård av enskildes skogar (Sv. förf. saml. nr 79 s. 1) och lagen angående skyddsskogar (Sv. förf. saml. nr 79 s. 7). I den förra lagen stadgas, att uppsikten över dess efterlevnad skall tillkomma särskilda organ, benämnda skogsvårdsstyrelser, en inom varje landstingsområde, där lagen äger tillämpning; enligt skyddsskogslagen åter, vars grundbestämmelse är, att annan avverkning än till husbehov må äga rum endast efter utsyning, skall sådan utsyning verkställas av skogsstatens tjänstemän. I relation härtill stadgas ock i 14 § av lagen angående vård av enskildes skogar, att denna lag ej äger tillämpning i avseende å skyddsskogar. Enligt gällande förordning angående skogsvårdsavgifter (Sv. förf. saml. 1912 nr 275) — härutinnan lika med den första förordningen i ämnet av år 1903 (Sv. förf. saml. nr 79 s. 15) — skall emellertid sådan avgift utgöras även från skyddsskogarna. De inflytande skogsvårdsavgifterna ingå, enligt vissa regler, bland de medel, som stå under skogsvårdsstyrelsernas förvaltning och av vilka dessa hava att lämna bidrag och understöd till skogsvårdsåtgärder m. m.

På grund av dessa angående den enskilda skogsvården meddelade bestämmelser har skogsvårdsstyrelsen inom Jämtlands läns landstingsområde, varest den vida övervägande delen av landets skyddsskogar är belägen, funnit sig lagligen icke kunna åt ägarna av skyddsskogarna, utan endast åt övriga enskilda skogsägare inom landstingsområdet lämna bidrag av de till skogsvårds-kassan inflytande skogsvårdsmedlen eller biträde med upprättande av planer till nya företag m. m.

Sedan genom en vid 1921 års riksdag väckt motion (nr 132 i andra kammaren) riksdagens uppmärksamhet fästs å berörda förhållande, anhöll riksdagen i skrivelse den 9 april 1921, nr 115, att Kungl. Maj:t ville i avvaktan på den slutliga prövningen av skogslagstiftningskommitténs betänkande beträffande skyddsskogarna i riket taga i övervägande, huruvida icke provisoriska åtgärder för avhjälpande av de i motionen framhållna olägenheterna kunde anses erforderliga och lämpliga.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser nu — utan föregripande av blivande lagstiftning rörande enskilda skogar — vidtagande av provisoriska åtgärder i av riksdagen angivet syfte. Förslaget omfattar allenast skyddsskogarna inom Jämtlands län, enär, enligt departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet, från andra håll icke några klagomål i det förevarande hänseendet försports.

Angående de åtgärder, som för ändamålet ansetts böra ifrågakomma, anför departementschefen följande:

»Ehuru utredningen giver vid handen, hurusom det vore mest ønskligt att omedelbart bereda skyddsskogarna understöd, har man det oaktat i de avgivna framställningarna och yttrandena efter vad det vill synas, närmast tänkt sig en fondering. Detta torde bero dels därpå, att de från ett visst skogsområde, här skyddsskogarna, erlagda skogsvårdsavgifterna ansetts böra i sin användning komma samma område till godo, dels ock därpå att en fondering ansetts innebära något mindre och därför lättare åstadkommet än bestämmelser om omedelbart understöd. Härvid torde särskilt tagits hänsyn till de svårigheter, som uppkomme därav att olika myndigheter handhade utsyningarna och skogsvårdsmedlen.

Dessa svårigheter hava bland annat framhållits av skogslagstiftningskommittén, som därvid särskilt påpekat de fall, där understödda skogsvårdsåtgärder skulle stå i samband med utstämpling och avverkning, och hurusom därvid meningsskiljaktighet kunde uppstå mellan skogsvårdsstyrelsen och utstämplingsförrättaren rörande olika åtgärders lämplighet. På samma gång har emellertid kommittén erinrat om det förhållandet, att före 1914 understöd och biträde av skogsvårdsstyrelsen lämnats åt skyddsskogsägarna. Och ser man på den hemställan, som skogsvårdsstyrelsen 1915 gjorde till Kungl. Maj:t, att styrelsen måtte varda oförhindrad att antingen efter av vederbörande skogsstatstjänsteman upprättade planer eller efter sådana, utförda av styrelsens tjänstemän, vilka vunne styrelsens godkännande, lämna anslag av skogsvårdsmedel till utförande av nödiga kulturåtgärder å skyddsskogsområde, torde skogsvårdsstyrelsen då icke hava ansett det vara förenat med någon större svårighet att i det angivna hänseendet samarbeta med skogsstatstjänstemännen. Icke heller synes skogsvårdsstyrelsens nu över riksdagens skrivelse avgivna yttrande innefatta någon förändrad ståndpunkt härutinnan, enär det ju däri heter, att de skogsområden inom skyddsskogsgränsen, vilka styrelsen ansåge icke hava bort hänföras till skyddsskogar, syntes styrelsen kunna behandlas på samma sätt som andra enskilda skogar, därest sådan lagändring ägde rum, att skogsägare inom skyddsskogsområdet, som erhöle utsyning grundad på hans åtagande att vidtaga skogsvårdsåtgärder, förpliktades att utföra desamma. Skogsvårdsstyrelsen vänder sig sålunda varken mot tanken att styrelsen skulle lämna bidrag till skogsvårdsåtgärder, som i anslutning till verkställda utsyningar planlagts av utsyningsförrättaren, eller mot dennes övervakande av att nämnda åtgärder verkligen och ordentligen utföras.

På grund av de utav mig anförda synpunkterna anser jag mig alltså böra hemställa om sådan åtgärd i anledning av de gjorda fram-

ställningarna, att skyddsskogarna inom Jämtlands län snarast möjligt må kunna få tilldelning ur skogsvårdskassan för utförandet av skogsvårdsarbeten. Därvid torde emellertid tillika böra tagas fasta på den uti ärendet antydda uppdelningen mellan de från berörda skyddsskogar och de från övriga skogar inom länet inflytande skogsvårdsavgifterna. Ty på samma gång som därigenom den från flera håll omfattade tanken att bevara de från dessa skogar erlagda avgifterna för deras eget behov vinner beaktande, står det ock i bättre överensstämmelse med ett öppethållande av frågans slutliga lösning i den väntade lagstiftningen. Innebörden av min hemställan är alltså, att de från skyddsskogarna i Jämtlands län inflytande skogsvårdsavgifterna skola hållas avskilda för sig samt efter frånräknandet av de tio procent därav, som enligt förordningen om skogsvårdsavgift skola redovisas till statskontoret, av skogsvårdsstyrelsen i länet förvaltas och användas för berörda skogars räkning.

De bestämmelser, som i enlighet härmed torde erfordras, hänföra sig dels till de stadganden i nu gällande skogsvårdsförfattningar, som befunnits utgöra ett hinder för skogsvårdsstyrelsen att lämna skyddsskogsägarna bidrag ur skogsvårdskassan, och dels till gällande regler för skogsvårdsavgifternas utgörande.

Vad de förstberörda stadgandena beträffar, stå de i sådant sammanhang med övriga bestämmelser i vederbörande författningar, att de svårligen skulle kunna göras till föremål för särskild behandling och ändring i det förevarande avseendet, och jag har därför låtit utarbета förslag till en särskild förordning i ämnet.

— — —.

Vad som erfordras för den åsyftade separationen av de från de ifrågavarande skyddsskogarna utgående skogsvårdsavgifterna torde vara dels föreskrifter om uttryckligt angivande rörande nämnda skogar av deras skyddsskogsegenskap i såväl deklarationen som skogsvårdsavgiftslängden och dels föreskrift för länsstyrelsen i Jämtlands län att vid utbetalandet till skogsvårdsstyrelsen av skogsvårdsavgiftsmedlen uppgiva, huru stor del av dessa influtit från skyddsskogarna.

— — —.

För att det åsyftade understödet till skyddsskogarna så fort som möjligt skall komma dessa till del böra föreskrifterna om angivande av skyddsskogsegenskapen träda i tillämpning redan i fråga om de uppgifter, som detta år skola lämnas.

— — —.

Föreskriften för länsstyrelsen återigen har sin plats bland bestäm-

melserna i kungörelsen angående uppbörd av skogsvårdsavgifter m. m., och bör följaktligen genom en ny kungörelse införas därstädes samtidigt med utfärdande av förordning om avskiljande av skogsvårdsavgifter från skyddsskogar i länet.»

Då föreskrifterna om angivande av skyddsskogsegenskapen sammanhöra med vad som är reglerat i lagen om skogsaccis och om virkes-taxering med för dess tillämpning fastställda formulär till deklaration och skogsvårdsavgiftslängd, har Kungl. Maj:t den 27 sistlidne januari på finansdepartementets föredragning utfärdat kungörelse (nr 37) med föreskrift, att från och med innevarande år skall vid virkesdeklaration, varom nyss sagts, ävensom i vederbörande skogsvårdsavgiftslängd angivas skogens egenskap av skyddsskog.

Utskottet.

Utskottet, som funnit de i framställningen angivna åtgärderna lämpliga och vid granskning av författningsförslaget icke funnit något att mot detsamma erinra, hemställer,

att förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 mars 1922.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr 20.
